

Työväen kulttuuritapahtuma Jyväskylän Talvi 22.-25.3.2025

JYVÄSKYLÄN TALVI 2025 KYSYY - SUOMESSA OSATTIIN TEHDÄ YHTEISTYÖTÄ - MIHIN SE TAITO KATOSI

Henkinen ilmapiiri on kääntynyt Suomessa voimakkaasti oikealle. Hallituksen harjoittamassa politiikassa on ollut nähtävissä kasvun ja työllisyyden kaapuun kätkeytyä ideologista ja koko suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan perustan muuttamiseen tähtäävä toimintaa. Uudistaessaan suomalaisen yhteiskunnan hyvinvointipalveluja, hallitus näyttäisi seuraavan uusliberalistisen talouspolitiikan oppikirjamalleja, jotka perustuvat markkinaehtoisuuteen, voiton maksimointiin ja rajoittamattomaan kilpailuun. Pahimmillaan ja hallituksen ajamien uudistusten myötä, tämän toiminnan tuloksena näyttäisi syntyvän koko meidän aiemmin tuntemamme pohjoismaisen hyvinvointivaltion perustan muutettu malli täällä Suomessa.

TYÖVÄEN KULTTUURITAPAHTUMA JYVÄSKYLÄN TALVI 2025 ISKEE ASIAN YTIMEEN

Lauantai 22.3.

TYÖVÄEN KULTTUURITAPAHTUMA JYVÄSKYLÄN TALVI

TALVEN 2025 AVAUS

11:30 - 12:00

Jyväskylän yliopisto, juhlasali, vapaa pääsy

Ohjelma:

*Jyväskylän Gradian puhallinorkesteri Puhuri ja Jyväskylän Työväenyhdistyksen soittokunta
Kajastus*

Kapellimestarit: Lassi Takanen ja Raimo Ovaska

Tilaisuuden avaus:

Tarmo Pekonen, varapuheenjohtaja Jyväskylän Talvi

Jukka Hämäläinen:

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, Jyväskylän kaupunki

Tuottaja: Jorma Kallio

Nyt jos koskaan, tarvitsemme keskustelua, avointa ja faktoihin perustuvaa tilannekuvaa sekä laajempaa näkemystä siitä suunnasta mihin haluamme yhteiskuntana kehittyä. Tarvitsemme myös erilaisten näkökulmien sovittelutaitoa. Työväen kulttuuritapahtuma Jyväskylän Talvi on ottanut tavoitteekseen olla mukana luomassa tilaa avoimelle keskustelulle. Yhden ainoan oikean totuuden sanelupolitiikasta on päästävä eroon. Talvi toteuttaa, heti avajaistapahtumansa jälkeen, 22.3.2025 klo 11.30-12.00 puoluejohtajille tarkoitetun suuren alue- ja kuntavaalipaneelin Jyväskylän yliopiston juhlasalissa klo 12-14. Keskustelu jatkuu Su 23.3. klo 13 – 16 Jyväskylän Aalto-salissa (Väinönkatu 7) teemalla: Hyvinvointivaltio vai markkinavaltio ja samassa paikassa Ma 24.3 klo 17-19 työmarkkinatilannetta käsittelevällä teemalla: ”Kaaoksesta yhteistyöhön”. Jyväskylän Talven vuoden 2025 viimeinen tilaisuus Jyväskylän Aalto-salissa Ti 25.3. klo 17-19 toteutetaan teemalla: ”Luontokato ja ilmastonmuutos – onko vielä toivoa?”.

Ole se joka tietää! Tule mukaan kuulemaan, keskustelemaan ja vaikuttamaan.

JYVÄSKYLÄN TALVEN NÄKÖKULMA SUOMEN TILAAN

Lauantai 22.3.

VALTAKUNNALLINEN ALUE- JA KUNTAVAALIPANEELI

12:00 - 14:00

Jyväskylän yliopisto, juhlasali, vapaa pääsy

Vaalipaneelin avaus: Jyväskylän yliopisto

Kutsutut puolueet:

Keskusta, Kokoomus, Liike Nyt, Ruotsalainen kansanpuolue, Suomen Kristillisdemokraatit,

Perussuomalaiset, SDP, Vihreät ja Vasemmistoliitto

Paneelin vetää: Jorma Kallio, puheenjohtaja, Jyväskylän Talvi

Tuottaja: Jorma Kallio

Hallituksen politiikkaa on elinkeinoelämän edustajien taholta viime aikoina kuvattu kommentilla ”kuin suoraan pelikirjasta”. Näitä ns. pelikirjanomaisia hallituksen toimia näyttäisivät olevan hyvinvointiyhteiskunnan perustaa ylläpitävän turvaverkon madaltaminen, sosiaaliturvan ja sosiaalisten etujen heikentäminen, työntekijän aseman heikentäminen palkkaneuvottelujen ja työturvan osalta, koulutuksen resurssien ja tieteen arvostuksen autonomian heikentäminen sekä verotuksen muuttaminen enemmän yrityksiä ja hyväosaisia suosivaksi. Hallitus on asettanut tavoitteekseen valtion verotulojen painopisteen muuttamisen kulutusveroiksi, arvonlisäverotuksen kiristämisen ja yritysten sekä pääomavirtojen verotuksen alentamisen sekä palkkaverotuksen muuttamisen hyödyttämään suurituloisia. Näiden toimenpiteiden seurauksena on ennakoitavissa valtion verotulojen alenemista. Näistä toimenpiteistä seuraa, että meille syntyy hyvinvointipalvelujen rahoitusvajetta, jonka seurauksena puolestaan tulee olemaan pakko vähentää kaikille tarjottavien hyvinvointipalvelujen laatua ja määrää sekä edellyttää että ihmiset maksavat niistä jatkossa yhä enemmän itse. Kaikki tämä tulisi johtamaan aiemmin tuntemamme pohjoismaisen hyvinvointivaltion muuttumiseen ja valtiovallan roolin merkityksen vähentymiseen kaikille tuotettujen hyvinvointipalvelujen mahdollistajana. Kuin suoraan siitä äärioikeiston liberaalisen talouspolitiikan pelikirjasta.

NÄKÖKULMA SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN TILAAN

Hallituksen päätösten seurauksena on kansalaisten sosiaaliturvaa ja erityisesti yhteiskunnan heikko-osaisimpiin kohdistuvia valtionosuuksia ja – tukia leikattu. Hallitus on vaikeuttanut juuri perustettujen hyvinvointialueiden palvelutuotannon rakentamista ylisuurilla säästövelvoitteilla ja hyvinvointialueella toimivien sairaaloiden toimintamahdollisuuksia on rajattu. Hyvinvointialueiden talouden tasapainottamista on myös horjutettu säästöjen kohtuuttomilla aikatauluvelvoitteilla. Samalla hallitus on päätöksillään ohjannut kansalaisten verovaroja kansainvälisten terveysalan yritysten toiminnan rahoittamiseen, heikentänyt hyvinvointialueiden nopean palvelun veloitetta potilaiden vastaanotossa ja heikentänyt vanhusten hoitoa alentamalla hoitajakiintiötä. Yli 65-vuotiaille syksyllä tarjottu kokeilu kela-korvatuista lääkärivastaanotoista on rahoituksensa osalta vanhusten määrään nähden riittämätön ja ne tulevat ohjautumaan yksityisille terveydenhoitoalan yrityksille. Kokeilu on saanut lääkäriiitonkin vastustuksen koska kokeiluun käytetyt rahat olisivat paremmassa käytössä hyvinvointialueiden nopean hoitoon pääsyn kehittämisessä. Kansalaiset ja lääkärikunta liputtaisi oma-lääkäritoiminnan puolesta, mutta se ei näytä kiinnostavan hallitusta. Hallituksen leikkaukset sosiaali- ja terveysmenoihin ovat aiheuttaneet jo ennestään syrjäytyneiden, syrjäytymisuhan alla olevien, työttömien sekä yhä useamman pientuloisen perheen talouden romahtamisen. Asunnottomuus ja lapsiköyhyys on lisääntynyt ja työttömyyden kasvu on tehnyt pienituloisten perheiden tilanteen vielä vaikeammaksi. Yhteiskunta on jättänyt sille kuuluvia tehtäviä kansalaisten turvaverkon ylläpitäjänä yhä enemmän kirkon ja erilaisten hyväntekeväisyysjärjestöjen vastuulle. Kuin suoraan pelikirjasta.

NÄKÖKULMA VALTION VELANHOITOON, TALOUSKASVUUN JA TYÖLLISYYTEEN

Sunnuntai 23.3.

Työväen kulttuuritapahtuma Jyväskylän Talvi

VIENNIN KASVULLAKO TALOUSKASVUUN ? - ”Kasvumallinäkökulma Suomen poliittiseen talouteen”

13:00 - 13:45

Aalto-sali, Väinönkatu 7, vapaa pääsy

Tutkimuksen esittelevät:

Joel Kaitila, väitöskirjatutkija Jyväskylän yliopisto

Otto Kyyrönen, pääekonomisti, Suomen sosiaali ja terveys ry

Sunnuntai 23.3.

Työväen kulttuuritapahtuma Jyväskylän Talvi

HYVINVOINTIVALTIO VAI MARKKINAVALTIO – paneelikeskustelu

14:15 - 16:00

Aalto-sali, Väinönkatu 7, vapaa pääsy

Paneelin vetäjä:

Riitta Mäkinen, kansanedustaja

Paneelikeskusteluun osallistujat:

Eero Heinäluoma, MEP ja valtiovarainministeri 2005-2007

Uuden talousajattelun keskus, UTAK

Samu Kuoppa, väitöskirjatutkija, Tampereen yliopisto

Joel Kaitila, väitöskirjatutkija, Jyväskylän yliopisto

Otto Kyyrönen, pääekonomisti, SOSTE

Tuottaja: Jorma Kallio

Maamme hallitus väittää, että tekemillään heikennyksillä oikeudenmukaiseen verotukseen, sosiaaliturvan ja terveyspalvelujen leikkauksilla sekä työmarkkinoilla työntekijän aseman uudistuksien nimikkeellä tehdyillä toimenpiteillä lisätään työllisyyttä, nostetaan Suomen talous kasvuun ja valtiovelka saadaan taittumaan. Perusteluna hallituksen toimenpiteiden uskottavuudelle esitetään valtiovarainministeriön virkamiesten ”virkavastuulla” tekemiä laskelmia, joiden parametrit ja ovat epäselviä, arvoväritteisiä ja näyttäisivät tulostensa osalta olevan enemmänkin hallituksen itselleen tilaamia.

Hallitus on helpottanut suurituloisten verotusta, arvonlisäveron nostolla kurittanut vähävaraisia ja pienyrittäjiä, ylläpitänyt tehottomia ja kalliita yritysten tukijärjestelmiä, ylläpitää rahoitusalan porsaanreikiä verotuksen välttämiseksi, hukkaa palvelusetelijärjestelmällä kansalaisten terveysmenoihin varattuja määrärahoja varakkaiden kansalaisten terveyspalveluihin ja tukee niillä ulkomaisten terveysalan yritysten voittotavoitteita sekä horjuu vihreän siirtymän tavoitteista ja ilmastotavoitteistaan. Näillä hallitus luulee saavansa aikaan toivomaansa talouskasvua. Näistäkin osa on varmaankin tuosta liberaalin talouspolitiikan pelikirjasta poimittuja tavoitteita.

Johtavan hallituspuolueen vaalilupausten mukaisesti valtiovelan piti taittua hallituksen toteuttamilla rajuilla säästöillä, verotuksen alentamisella sekä vientivetoisella talouskasvulla. Näistä vain rajut leikkaukset ovat toteutuneet, arvonlisäveroa nostettu, mutta tuovatko ne lopulta säästöjä? Kun omat teot eivät tuo tulosta, niin hallitus vaikuttaisi hukkuvan lailla tarttuvan kaikkiin kasvua ennustaviin ohuisiin oljenkorsiin ja euron alenevaan viitekorkoon. Kansalaisille epäreilusti tarjotusta talouskurjuudesta ja rajuihin leikkauksiin huolimatta hallituksen lupaamasta kaiken pelastavasta talouskasvusta ja valtiovelan taittumisesta ei ole näyttöä. Valtiovelka vaan kasvaa. Muutokset maailmalla näyttäisivät pikemminkin tuovan kasvavia tulreja, kauppasotaa, talouden pysähtymistä, epävakaita rahamarkkinoita ja näiden seurauksena jopa uutta taantumaa. Samaan aikaan työttömyys Suomessa on hallituskauden puoliväliin mennessä lisääntynyt kymmenillä tuhansilla, kansalaisten ostovoima on vähentynyt, työmarkkinat ovat hallituksen työmarkkinasekoilun seurauksena vaikeassa luottamuspulassa ja ihmiset kokevat nykytilanteessa suurta huolta ja turvattomuutta.

NÄKÖKULMA TYÖMARKKINOIDEN TILAAN

Maanantai 24.3.

Työväen kulttuuritapahtuma Jyväskylän Talvi

KAAOKSESTA UUTEEN YHTEISTYÖHÖN-paneelikeskustelu

17:00 - 19:00

Aalto-sali, Väinönkatu 7, vapaa pääsy

Paneelin vetäjä: Lauri Ihalainen

on SAK:n pitkäaikaisin puheenjohtaja (1990-2009) sekä SDP:n entinen kansanedustaja (2011-2019). Vuosina 2011-2015 Ihalainen toimi työministerinä Kataisen ja Stubbin hallituksissa.

Paneelikeskustelun osallistajat:

Riku Aalto

on toiminut vuodesta 2008 lähtien Teollisuusliiton (ent. Metallityöväen liitto) puheenjohtajana.

Jyri Häkämies

on vuodesta 2012 lähtien toiminut Elinkeinoelämän keskusliiton toimitusjohtajana. Vuosina 1999-2012 Häkämies toimi kansanedustajana sekä vuosina 2011-2012 elinkeinoministerinä Kataisen hallituksessa.

Heidi Lehikoinen

on toiminut vuodesta 2021 Palvelualojen ammattiliito PAM ry:n toiminnanjohtajana.

Lisäksi tilaisuuden alussa terveiset paneelisteille kentältä tuovat pääluottamusmiehet Ville Kivimäki, Tuomo Leinonen sekä Taina Kainulainen.

Tuottaja: Tarmo Pekonen

Suomessa on totuttu siihen, että työmarkkinoiden pelisäännöistä sekä työelämään liittyvästä lainsäädännöstä sovitaan kolmikantaisesti yhdessä työntekijöiden ja työnantajien keskusjärjestöjen sekä valtiovallan kesken. Orpon hallitus on kuitenkin päättänyt lakiesitys kerrallaan muuttaa työmarkkinoiden pelisääntöjä ilman totuttuja kolmikantaisia neuvotteluita, joissa työmarkkinaosapuolia kuultaisiin sekä, joissa osapuolilla olisi aito mahdollisuus vaikuttaa.

Lauri Ihalaisen johdolla ammattiyhdistysliikkeen sekä työnantajien huippujohtajat pohtivat paneelikeskustelussa, kuinka jälleenrakennetaan tulevaisuuden yhteistyötä sekä luottamusta työmarkkinoilla hallituksen muutettua työmarkkinoiden pelisääntöjä.

Kahvitarjoilu alkaa puoli tuntia ennen tilaisuuden alkua.

Hallituksen työn tuloksena on puututtu ammattiyhdistysliikkeen lakko-oikeuksiin, lisätty lakkojen sanktioita uusilla uhkasakoilla, heikennetty ja sotkettu työntekijän asemaa liittokohtaisissa sekä myös paikallisissa palkkaneuvotteluissa, sementoitu naisvaltaisten alojen matala palkkataso ja luotu järjestelmä missä palkkatasojen korjausmahdollisuudet eri ammatti- ja palkansaajaryhmien välillä rajataan näiden ryhmien keskinäiseksi kamppailuksi. Samalla hallitus on lainsäädännöllä heikentänyt työttömien työttömyysturvaa ja työntekijän työsuhteturvaa. Valtakunnansovittelijan toimivalta on kahlittu vientivetoisten alojen palkkatason vartijaksi.

Työttömyys on hallituskaudella lisääntynyt rajusti. Näin on käynyt, koska pelikirjansa mukaisesti hallitus ei halua säästötalkoidensa innostamana tukea taloutta elvyttävää kotimaista kysyntää. Työllisyyden hoidon osalta ei ole myöskään luvassa mitään hyvää. Kuntien vastuulle tullut työnvälityspalvelujen järjestäminen on saanut kunnille siirtyessään käyttöönsä valtiolta vähemmän rahaa kuin mitä tämän palvelun tuottaminen sai aiemmin valtion itsensä järjestämänä toimintana.

NÄKÖKULMA LUONTOON, ILMASTON LÄMPENEMISEEN, LAJIKATOON SEKÄ TIETEeseen

Tiistai 25.3.

Työväen kulttuuritapahtuma Jyväskylän Talvi

LUONTOKATO JA ILMASTONMUUTOS- ONKO VIELÄ TOIVOA? -paneelikeskustelu

17:00 - 19:00

Aalto-sali, Väinönkatu 7, vapaa pääsy

Paneelikeskustelussa käsitellään asiantuntijoiden kanssa kiihtyvää luontokatoa ja ilmastonmuutosta sekä sitä, että onko meillä toivoa ja keinoja niiden hillitsemiseksi.

Paneelin vetäjä:

Kimmo Ohtonen, kirjailija, dokumentaristi

Paneelikeskusteluun osallistujat:

Minna Kankainen, toiminnanjohtaja, Jyväskylän Kestävä kehitys ry

Mikko Mönkkönen, prof. ekologia, Jyväskylän Yliopisto

Tomi Salo, yhteiskuntasuhdejohtaja, Metsä Group

Heikki Susiluoma, FT, toimitusjohtaja, Hiilipörssi Oy

Anna-Kaisa Tupala, FT, ilmastoasiantuntija, Keski-Suomen liitto

Tuottaja: Tarja Hyötyläinen

Paneelikeskustelussa käsitellään asiantuntijoiden kanssa kiihtyvää luontokatoa ja ilmastonmuutosta sekä sitä, että onko meillä toivoa ja keinoja niiden hillitsemiseksi.

Hallitus ei seiso uskottavasti itselleen asettamiensa tavoitteiden takana ilmaston lämpenemisen estämiseksi eikä luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi. Hallituksen metsäpolitiikan seurauksena hiilinieluisi luulluista metsistä onkin tullut päästölähteitä ja nämä menetetyt hiilinielut hallitus haaveilee korvaavansa tulevilla teknisillä keksinnöillä, keksinnöillä mistä ei tässä mittakaavassa ole edes tietoa. Hallituksen piiristä on kuultu myös huolestuttavia viestejä siitä, että Suomi olisikin luopumassa tavoitteestaan olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Hallitus on vienyt läpi myös lain, mikä antaa kaivosyhtiöille mahdollisuuden luvanvaraisesti saastuttaa jätevesiensä päästöillä Suomen puhtaita vesiä, eikä kaivosten jätekasojakaan edes velvoiteta eristämään ympäristöstään kunnolla. Kaivoslaki myös halpuuttaa mineraalivarojemme hyödyntämistä. Suomessa kaivetuista mineraaleista ei tarvitse edes maksaa samaa mikä maailmalla on hintataso.

Tieteen, tieteentekijöiden ja asiantuntijoiden arvostus on julkisessa keskustelussa heikentynyt ja hallituksen poliittiset tarkoitusperät näyttäisivät suosivan tiedettä ja tutkimusta, mikä tukee vallanpitäjän näkemyksiä. Hallitus on ajautunut poliittisia agendoja ajaessaan riitaan tieteen tekijöiden sekä monien alojen asiantuntijoiden kanssa.

Vastoin asiantuntijoiden näkemystä, hallitus ei ole ollut halukas uudelleen arvioimaan hyvinvointialueiden leikkauslinjaansa, ei metsään mennyttä metsäpolitiikkaansa, ei rikkaita suosivia verojärjestelyjään eikä tehottomia ja taloutta väärään suuntaan ohjaavia yritystukia ja erilaisille investointijärjestelyille annettuja verohelpotuksia.

Suomen akateeminen tieteen vapaus on nyt hallituksen tulilinjalla. Saamaansa tieteentekijöiden ja asiantuntijoiden kritiikkiä hallitus haluaa taklata mm. suunnittelemalla niputtaa riippumattomat ja asiantuntijoista kootut ilmasto- ja luontopaneelit yhteen ja asettavansa ne suoraan hallituksen itsensä alaisuuteen. Uusin isku vapaata tieteen harjoittamista kohtaan, ja sen poliittisen ohjauksen mahdollistamiseksi, on kun hallitus on vienyt eduskuntaan Suomen Akatemiaa koskevaan lakiin sanamuodoltaan epämääräisen lakiesityksen, minkä perusteella voidaan jopa estää rahoitus sellaiselta tutkimukselta minkä valtaa pitävät poliitikot kulloinkin tulkitsisivat Suomen intressejä vaarantavaksi ulko- ja turvallisuuspolitiikassa. Asiantuntijuuden käytön valikoivaa ohjaamista on ollut havaittavissa hallituksen edustajien toiminnassa myös eduskunnan valiokunnissa. Lainsäädäntötyössä käytetyn asiantuntijuuden valikoiminen ja alistaminen jo ennalta päätetyn hallituspolitiikan välineeksi sekä poliitikkojen puuttuminen akateemiseen tutkimuksen sisältöön, uhkaa viedä meitä päätöksenteossa tyhmenevään demokratiaan. Tyhmenevän demokratian ohjailu on valtaa pitävälle helpompaa, mutta tulokset varmaankin mieluisampia.

NÄKÖKULMA KOULUTUKSEEN JA SIVISTYKSEEN

Hallitus on vähentänyt ja tulee vähentämään lisää kuntien valtionosuuksia niiden lainmukaisten palvelujen järjestämiseen. Kun sosiaali- ja terveyspalvelujen valtionosuudet on leikattu kunnilta pois, eikä niitä ole kuitenkaan kasvatettu hyvinvointialueiden rahoituksessa, kuntien kokonaisuudessaan vähentyneet valtionosuudet heikentävät osaltaan myös kuntien vastuulla olevan opetus- ja koulutustoiminnan järjestämistä. Valtionosuudet lakiin perustuvien kuntien vastuulla olevien palvelujen rahoituksessa ovat jäämässä yhä pienemmiksi ja jäävät yhä enemmän kuntien itsensä rahoittamaksi. Sivistystoimen palvelujen osalta tämä tulee johtamaan monien kuntien kasvatus- ja opetustoimen palvelujen vähentämiseen, oppilaiden lisääntyviin pitkiin koulukuljetuksiin, isompiin koulupiireihin, suurempiin oppilasryhmiin sekä pienempään määrään opettajia ja koulutoimen muuta henkilökuntaa. Aikuisväestön ammatillista koulutusta ja osaamista heikentää Suomessa jatkossa myös se, että ammatilliseen jatkokoulutukseen liittyvä rahoitus on lopetettu. Tämä on ollut aikaisemmin mahdollinen väylä edetä omassa ammatissaan ja jatkaa työuraansa pitempään. Korvaavaa järjestelmää ei ole lupauksen mukaisesti kuitenkaan saatu aikaiseksi. Onko tämäkin pelikirjasta?

ONKO JÄRJEN ÄÄNI HUKKUNUT SUOMESSA?

Ideologisesti samanmielinen oikeistohallitus, joka nojaa laita-oikeiston tukeen sekä elinkeinoelämän vahvaan talousohjaukseen, ei enää koe tarpeelliseksi tehdä suomalaisen politiikkaan perinteisesti kuulunutta puoluerajat ylittävää ja erilaisia näkemyksiä yhteen sovittavaa yhteistyötä. Hallitus on katsonut, että se on saanut valtuutuksensa sanelupolitiikkaansa pienen mutta parlamentaarisesti riittävän enemmistönä turvin sekä kokemansa historiallisen hetken mahdollistamana. Atlantin takana nähty poliittinen vastakkainasettelu ja kompromissihaluttomuus heijastuu näin oman hallituksemme toimintamalliksi myös täällä koto Suomessa. Hallituksen viime keväänä toteuttama työmarkkinakaaos osoitti sen, että yhdessä saavutettu hyvä ei enää kelpaa. Hallitus haluaa voittoa ja siitä todisteeksi jonkun pitää hävitä.

Jotta tästä vastakkainasettelusta ei tulisi pysyvää, eikä Suomen vakaata kehitystä haittaavaa ja heiluriliikettä, niin nyt tarvitaan avointa yhteiskunnallista keskustelua ja eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Kansakunnan yhtenäisyyden, taloutemme kestävästä kilpailukykyyn sekä terveen yrittäjyyden vuoksi päätöksenteossa tulisi jatkossa kiinnittää erityistä huomiota yhteistyön tekemiseen yli ideologisten rajojen sekä tasa-arvon ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden edistämiseen. Tämä tarkoittaa esimerkiksi tuloerojen kaventamista, koulutuksen ja terveydenhuollon saatavuuden parantamista, sosiaalisten turvaverkkojen vahvistamista, ympäristön suojelua asetettujen ilmastotavoitteiden ja lajien monimuotoisuustavoitteiden saavuttamiseksi sekä fossiilisista polttoaineista luopumista. Suomen kansallisena tavoitteena tulee olla innovatiivisen ja kestävästä teollisuuden ja yritystoiminnan rakentaminen sekä sen varmistaminen, että meillä kaikilla on mahdollisuus, taustastamme riippumatta, kehittää itseään ja elää arvokasta elämää ja uskoa tulevaisuuteen. Näiden tavoitteiden tulisi kuulua sinne pelikirjaan.

Tosiasioiden tunnustaminen on kaiken viisauden alku. Työväen kulttuuritapahtuma Jyväskylän Talvi tunnustaa tosiasiat ja tarjoutuu tältä pohjalta toimimaan yhtenä yhteiskunnallisen keskustelun foorumina, yhteistyön rakentajana ja tähän työhön me tarvitsemme meitä kaikkia, koko Suomea.